
STRATEŠKI PLAN

UDRUGE RODITELJA „KORAK PO KORAK“

2013-2015

1. UVOD

Strateški plan Udruge roditelja „Korak po korak“ izrađen je u razdoblju od prosinca 2012. do travnja 2013. godine. Održana su tri sastanka planiranja na kojima su sudjelovali zaposlenici Udruge, voditelji projekata, te dio članova Upravnog odbora Udruge.

Cilj izrade Strateškog plana u ovom razdoblju jest određivanje jasnih smjernica razvoja Udruge, pristupa organizacije vlastitom programskom i organizacijskom razvoju te pozicioniranju u području rada.

U trogodišnjem razdoblju (2013 - 2015) naglasak u strateškom razvoju Udruge bit će na aktivnostima kojima će se promovirati aktivno uključivanje roditelja u kreiranje politika koje se tiču djece i obitelji; zagovarati i promicati prava i interesa djece te promicati kvalitetno, odgovorno i aktivno roditeljstvo. Također, nastojat će se osigurati samoodrživost organizacije sa snažnim kapacitetima i jasnom vizijom razvoja.

2. O UDRUZI RODITELJA „KORAK PO KORAK“

2.1. NASTANAK I RAZVOJ UDRUGE

Udruga roditelja „Korak po korak“ osnovana je 1996. radi uvođenja u Hrvatsku međunarodnog projekta Korak po korak, sa svrhom poticanja razvojno primjerenog i na dijete usmjerenog poučavanja u vrtićima i školama. U razdoblju 1996-2003 glavna aktivnost bila je edukacija prosvjetnih djelatnika, pokrenuto izdavanje dva časopisa („Dijete, vrtić, obitelj“ i „Dijete, škola, obitelj“) te biblioteke za odgajatelje i učitelje. Udruga je osnovala Pučko otvoreno učilište „Korak po korak“, nevladinu, neprofitnu ustanovu koja od 2003. g. nastavlja u cijelosti samostalno djelatnost stručnog usavršavanja odgojno-obrazovnih djelatnika te prateću nakladničku djelatnost.

Istovremeno, Udruga roditelja "Korak po korak " posvećuje se razvoju novih aktivnosti, projekata i programa namijenjenima roditeljima i djeci te djelatnicima vrtića i škola kojima samostalno nastavlja svoj rad.

Tako je u projektu **Kako pomoći djetetu** (2004) obrađeno 10 tema iz razvoja i odgoja djece koje su u obliku brošura i CD-a s power-point prezentacijama distribuirane osnovnim školama za informiranje i samoobrazovanje roditelja i učitelja.

Najveći projekt Udruge je **CAP program prevencije zlostavljanja djece**. CAP (čit. KAP; akronim od Child Assault Prevention) program jedan je od najpoznatijih i najkvalitetnijih programa primarne prevencije zlostavljanja djece u svijetu, nastao 1978. u SAD.

Udruga je krajem 1999. u suradnji s International Center for Assault Prevention (ICAP) i uz suglasnost Zavoda za školstvo RH, organizirala prvi seminar za CAP pomagače. Program je pilotiran 2000.g. u 13 osnovnih škola u različitim dijelovima Hrvatske, a znanstvenu evaluaciju je proveo Odsjek za psihologiju Filozofskog fakulteta u Zagrebu. Nakon vrlo pozitivne evaluacije i preporuke krenula je šira implementacija CAP-a u osnovnim školama i vrtićima.

CAP program pokazao se tijekom svoje višegodišnje primjene ekonomičnim i kvalitetnim programom prevencije zlostavljanja djece. Njegovim širenjem na nove škole omogućeno je da što više djece usvoji preventivne strategije koje povećavaju njihovu sigurnost i vjerojatnost ostvarenja svojih prava da rastu sigurna, jaka i slobodna.

Udruga je razvila široku mrežu CAP pomagača koji provode **Predškolski, Osnovni, TeenCAP i CAP-a za djecu s teškoćama u razvoju**. CAP pomagači su posebno educirani stručni suradnici i učitelji osnovnih škola, te centara za odgoj i obrazovanje kao i stručne suradnice i odgajateljice vrtića. **U razdoblju od 2000. do 2012. programom je obuhvaćeno: 51.106 djece, 35.225 njihovih roditelja i 13.217 djelatnika vrtića i škola.**

CAP program provodi se na području cijele Hrvatske te je financiran od strane Ministarstva socijalne politike i mladih, Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, Ureda za ljudska prava te brojnih gradova i županija.

U 2005. godini Udruga započinje provoditi projekt **Mama je mama** namijenjen pružanju psihosocijalne i druge potrebne pomoći maloljetnim trudnicama, majkama, i njihovim obiteljima. Tijekom 2007. godine u partnerstvu s Udrugom za zaštitu od spolno prenosivih bolesti „Aktiva“ započinju se provoditi aktivnosti s ciljem prevencije rizičnog spolnog ponašanja mladih. Također, u suradnji s udrugom Duga i Klubom trudnica i roditelja Split i uz trogodišnje financiranje od strane Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, od 2007. godine, aktivnosti projekta provode se i na području Zadra i Splita.

2011. g. Udruga je izradila **Analizu stanja i prijedlog smjernica za postupanje u slučajevima maloljetnih trudnoća i roditeljstva**, u suradnji i uz potporu UNICEF-a, što je prvi takav dokument u Republici Hrvatskoj i veliki doprinos za sustavan i kvalitetni pristup ovoj osjetljivoj skupini mladih. Tijekom 2011. godine započela je provedba trogodišnjeg programa Mama je mama za razdoblje od 2011. do 2014. godine, odobrenog od strane Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi, s ciljem razvoja i širenja mreže socijalnih usluga koje pružaju organizacije civilnog društva. Program se provodi u partnerstvu s u suradnji s Dječjim domom Zagreb, Kućom Ljubavi CZN-a te centrima za socijalnu skrb. Program Mama financiran je od Ministarstva socijalne politike i mladih, Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, Gradskog ureda za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom, Gradskog ureda za zdravstvo i branitelje Grada Zagreba, Gradskog ureda za obrazovanje, kulturu i šport, kao i ureda UNICEF-a u Hrvatskoj.

Tijekom 2006. godine proveden je projekt Udruge pod nazivom **Škola otvorena roditeljima** čiji je cilj bio odrediti bitne elemente participacije roditelja u obrazovnom sustavu i izraditi preporuke za osnaživanje partnerstva roditelja i škole. Na uzorku od 10 škola provedeno je veliko istraživanje među roditeljima učenika 4. i 7. razreda kao i nastavnicima, a rezultati su poslužili za izradu preporuka kao i za razvijanje različitih zagovaračkih aktivnosti Udruge. Financijska sredstava za projekt osigurala je Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva i Institut Otvoreno društvo. Projektom **Roditelji – zastupnici djece**, financiranim od strane Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa u 2006. godini, na 4 pilot-škole provedena je edukacija članova Vijeća roditelja i drugih zainteresiranih roditelja o vještinama zastupanja i zagovaranja interesa i potreba djece.

Projekti "Škola otvorena roditeljima" i "Roditelji - zastupnici djece" objedinjeni su u projekt **Škola otvorena roditeljima** kojim Udruga putem radionica potiče roditelje na aktivno zalaganje za prava i potrebe djece te osnaživanje partnerstva sa školom i lokalnom zajednicom. Tijekom 2007. godine, uz potporu Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, održan je seminar za stručne suradnike i učitelje osnovnih škola, zainteresirane za rad s roditeljima s ciljem razvoja znanja, vještina i informacija koje bi roditeljima olakšale izgradnju partnerskih odnosa sa školom i lokalnom zajednicom. Uz financijsku potporu Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva, tijekom 2009. godine, u projekt „Škola otvorena roditeljima“ uključeno je deset novih škola s područja cijele Hrvatske.

Od 2007. godine aktivna je Podružnica Udruge u Koprivnici. Tijekom 2007. i 2008. godine, uz financijsku potporu Grada Koprivnice proveden je projekt **Roditeljstvo: radost, brižnost, odgovornost**, u sklopu kojeg je održano 10 predavanja vezanih uz roditeljstvo i brigu o djeci. U 2009.

godini provodi se projekt **Izazovi roditeljstva** kojim Podružnica Koprivnica u partnerstvu s Obiteljskim centrom Koprivničko-križevačke županije i Knjižnicom i čitaonicom Frana Galovića organizira niz predavanja namijenjenih roditeljima i svima koji skrbe o djeci.

Projekt **Zajedno do uspjeha - Kuhača u školi** proveden je tijekom 2007. i 2008. godine, uz financijsku potporu Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti te udruženih nizozemskih zaklada CNF-CEE. Projekt se provodi na području na području Varaždinske županije s ciljem pružanja potpore lokalnom i romskom stanovništvu te bolje integracije romske djece u škole.

Unatoč uspješnoj provedbi projekata i raznih aktivnosti, obje podružnice Udruge ipak prestaju s radom te od 2009. nisu provođene aktivnosti.

Udruga roditelja „Korak po korak“ članica je i jedna od osnivačica **Koordinacije udruga za djecu**. Također, od 2006. godine, Udruga je pridružena članica Europske udruge roditelja - **European Parents' Association (EPA)**, osnovane s ciljem podupiranja demokratskih principa i promoviranja većeg sudjelovanja roditelja i lokalne zajednice u odgoju i obrazovanju djece.

2.2. VIZIJA, MISIJA I VRIJEDNOSTI UDRUGE

VIZIJA

Republika Hrvatska je demokratsko društvo usmjereno na djecu - društvo koje djecu smatra svojim najdragocijenijim bogatstvom postavljajući njihovu dobrobit, razvoj i školovanje kao prioritet, a sustavnu društvenu potporu roditeljstvu kao izvor mogućnosti za rješavanje sukoba između rada i brige o djeci, čineći sve da se roditeljska uloga cijeni i olakša.

MISIJA

Udruga roditelja „Korak po korak“ je organizacija civilnog društva koja podupire razvoj demokratskih odnosa u društvu kroz zaštitu, poštivanje i zalaganje za prava i interese djece i obitelji te jačanje glasa roditelja u kreiranju politika i odluka koje se tiču djece i obitelji.

VRIJEDNOSTI I PRINCIPI DJELOVANJA

Udruga roditelja „Korak po korak“ svoje djelovanje zasniva na radu za opće dobro u skladu s vrijednostima odgovornosti, tolerancije, uvažavanja različitosti, nediskriminacije i jednakosti pristupa, promicanja dobrobiti i nenasilja.

Pravedno i odgovorno društvo, za koje se zalažemo u svom djelovanju, moguće je jedino na osnovi poštivanja demokratskih i ljudskih prava. U svom radu zalagat ćemo se i za poticanje participacije djece i mladih u svim pitanjima koja se tiču njihovih prava, kao i participacije roditelja u svim pitanjima koja se tiču njihove djece i obitelji te za sustavnu društvenu potporu roditeljstvu. To vidimo kao jedan od puteva ka inkluzivnom društvu - društvu osjetljivom za potrebe svih svojih građana, a osobito djece i njihovih roditelja.

Razvijat ćemo informiranje utemeljeno na znanstvenim spoznajama. Sudjelovat ćemo u kontinuiranom procesu učenja i promišljanja koncepta „roditeljstvo u najboljem interesu djeteta“ koji je u cijelom svijetu potakla UN-ova Konvencija o pravima djeteta (1989.).

Razvijat ćemo vještine zagovaranja i vođenja te stvarati prilike za sudjelovanje i doprinos svih zainteresiranih osoba.

2.3. OPIS ORGANIZACIJE

Udruga roditelja „Korak po korak“ je nevladina, neprofitna organizacija, koja djeluje na području Republike Hrvatske. Udruga ima Statut, Poslovnik o radu Upravnog odbora, Pravilnik o podružnicama, Pravilnik o radnim mjestima te Pravilnik o financijskom poslovanju kojima regulira svoj rad.

Prema Statutu Udruge tijela upravljanja su:

- Skupština
- Upravni odbor
- Izvršni direktor
- Tajnik

Skupština je najviše tijelo upravljanja Udruge, a sačinjavaju je svi redoviti članovi Udruge. Između dva zasjedanja Skupštine Udrugom upravlja Upravni odbor. Upravni odbor broji 7 članova koji između sebe biraju predsjednika i dopredsjednika Upravnog odbora. Upravni odbor provodi zaključke i odluke Skupštine, donosi pravilnike i druge podstatutarne akte Udruge te bira i razrješava Izvršnog direktora i Tajnika Udruge. Izvršni direktor i Tajnik Udruge osobe su ovlaštene su za zastupanje Udruge.

Izmjenama Statuta iz 2011. U potpunosti su razdvojena upravljačka i izvršna tijela Udruge, pri čemu zaposlenici Udruge i voditelji projekata ne mogu biti birani u Upravni odbor.

Udruga može osnivati podružnice. Podružnice nemaju pravnu osobnost, a odluku o njihovom osnivanju donosi Upravni odbor. Rad podružnice regulira se Pravilnikom o radu podružnica. 2006. osnovane su podružnice u Koprivnici i Varaždinu, te su bile aktivne do 2009. godine, nakon čega prestaje njihovo aktivno djelovanje.

Udruga ima redovite, pridružene i počasne članove. Redovitim članom može postati svaka osoba koja, kao roditelj ili profesionalnim angažmanom, ili na neki drugi prikladan način, želi pomagati i promicati interese i prava djece i njihovih obitelji. Redoviti članovi plaćaju članarinu i sudjeluju u radu Skupštine. Pridruženi članovi su oni koji svojim radom potpomažu ciljeve Udruge, sudjelujući kao pomagači ili volonteri u provođenju pojedinih aktivnosti. Ne plaćaju članarinu i ne sudjeluju u radu Skupštine.

Aktivnosti Udruge usmjerene su prvenstveno prema roditeljima i djeci kao korisnicima usluga koje Udruga nudi.

3. ANALIZA OKRUŽENJA

3.1. TRENDVI U OKRUŽENJU

MEĐUNARODNO OKRUŽENJE

Ključna promjena u odnosu na ranije razdoblje jest činjenica da je Hrvatska od 1. srpnja 2013. godine 28. država članica EU-a. Tijekom priprema za pristupanje u članstvo EU-a, usklađeni su svi zakoni s relevantnim međunarodnim dokumentima koji se tiču zaštite ljudskih prava i prava djece. Članstvo u Vijeću Europe (od 1996.) značajno je pridonijelo jačanju demokratskih procesa i zaštiti ljudskih, pa tako i prava djece.

Ključni strateški dokumenti na planu dječjih prava, uz Konvenciju UN-a za prava djeteta su:

EU agenda za prava djeteta

Agenda pruža opće principe djelovanja EU u osiguravanju poštivanja odredbi EU Povelje o temeljnim pravima i Konvencije o pravima djeteta u odnosu na prava djece.

U prvom poglavlju "Opće mjere provedbe" naglasak je na uključivanju prava djeteta kao integralnog dijela politike temeljnih ljudskih prava EU, izradi osnova za stvaranje politika temeljenih na dokazima, te suradnji s dionicima.

U drugom poglavlju "Prema konkretnim akcijama za djecu" agenda se usmjerava na brojne konkretne akcije u područjima u kojima EU može doista donijeti dodanu vrijednost, kao što su:

1. pravosuđe usmjereno djeci
2. zaštita djece u ranjivim situacijama (djeca u riziku od siromaštva, djeca s teškoćama u razvoju, žrtve seksualnog nasilja i trgovanja, djeca tražitelji azila, djeca bez pratnje ili odvojena djeca, romska djeca, djeca koja rano napuštaju školu, djeca u bijegu i nestala djeca, djeca žrtve elektroničkog nasilja, nasilja u školi i sl.)
3. djeca u vanjskim odnosima EU (nasilje nad djecom, dječji rad, djeca u oružanim sukobima, djeca u seksualnom turizmu i sl.)

U trećem poglavlju "Participacija djece i podizanje javne svijesti" agenda polazi od stava da je za puno priznavanje prava djeteta ključno omogućiti djeci da iskažu svoje mišljenje i sudjeluju u donošenju odluka koje ih se tiču u skladu sa svojom dobi i zrelosti.

Strategija Vijeća Europe o pravima djece (2012-2015)

Ovom strategijom postavljaju se 4 ključna cilja:

1. Promoviranje pravosuđa prilagođenog djeci
2. Eliminacija svih oblika nasilja nad djecom
3. Osiguravanje prava djece u ranjivim situacijama
4. Promocija participacije djece

Osim ovih dokumentata u oslikavanju ključnih utjecaja iz međunarodnog okruženja, važnih za djelovanje UR KpK, treba spomenuti članstvo udruge u Europskoj udruzi roditelja i članstvo Koordinacije udruga za djecu, gdje je UR KpK članica, u Eurochildu.

Europska udruga roditelja (European Parents Association - EPA)

EPA okuplja udruge roditelja u Europi, koji zajedno predstavljaju više od 150 milijuna roditelja. Radi u partnerstvu istovremeno zastupajući i dajući snažan glas roditeljima u razvoju obrazovnih politika i odluka na europskoj razini. U području obrazovanja, EPA ima za cilj promicati aktivno sudjelovanje roditelja i priznavanje njihove središnje uloge kao glavnih odgovornih za odgoj svoje djece. Udruga roditelja Korak po korak članica je EPA-e od 2007. i aktivno sudjeluje na pojedinim događanjima koja su od interesa za njezino djelovanje.

Eurochild

Eurochild mreža, uspostavljena 2004., broji 113 punopravnih i 34 pridružene članice iz 35 europskih država, a financira se uglavnom preko Europske komisije. Usredotočena je na razmjenu informacija, praćenje i zagovaranje na europskoj razini oko širokog spektra pitanja prava djece, koja trenutno uključuju:

- siromaštvo i socijalnu isključenost
- obrazovanje i skrb u ranom djetinjstvu
- podršku obitelji
- sudjelovanje djece
- alternativnu skrb

Eurochild je također dio neformalnog grupiranja nevladinih organizacija unutar EU, poznatog kao Akcijska grupa za dječja prava (the Children's Rights Action Group – CRAG), koja pridonosi i prati sve relevantne EU inicijative.

Udruga roditelja će kroz Koordinaciju udruga za djecu pratiti inicijative i aktivnosti Eurochilda te im također aktivno pridonositi.

OKRUŽENJE U HRVATSKOJ

Udruga roditelja Korak po korak aktivno je, u okviru Koordinacije udruga za djecu, sudjelovala u izradi Alternativnog izvještaja za Odbor UN-a za prava djeteta u kojem je dato mišljenje o 3. i 4. periodičnom izvješću RH o stanju prava djeteta. Izvještaji su se odnosili na razdoblje 2004-2010. Tom prilikom ocijenjeno je da su "općenito govoreći, učinjeni brojni pozitivni pomaci u odnosu na stanje djece opisano u Drugom periodičnom izvješću, osobito s obzirom na zakonodavni okvir. Zakoni *ratione materiae* pokrivaju bitna područja zaštite djece te su javno dostupni. Međutim, na provedbenoj razini prisutni su brojni problemi – od nedostatka provedbenih podzakonskih akata, nedovoljne educiranosti provoditelja, nedostatka nužnih financijskih sredstava, neprovođenja sankcija za kršenje, do nekvalitetnih rješenja zbog brzine kojom su mnogi od zakona doneseni. Također, većina mjera iz Nacionalnog plana realizirana je ili se realizira, no ono što kronično nedostaje jest njihovo sustavno praćenje i evaluacija učinaka implementacije".

Važno je istaći da je početkom 2013. Vijeće za djecu iniciralo formiranje radne skupine za izradu nacionalnog strateškog dokumenta za zaštitu i promicanje prava djece u RH. U njezin rad uključeni su i predstavnici OCD-a, među kojima i članice Udruge.

Za prikaz okruženja u Hrvatskoj važno je istaći činjenicu da obveze koje suvremeno društvo, pa tako i suvremeno hrvatsko društvo, koje se brzo i korjenito mijenja, traži od obitelji rastu eksponencijalno. Stoga roditelji danas trebaju posebne informacije, potporu i vještine koje će im pomoći u ostvarivanju potreba kako za vlastiti razvoj tako i za razvoj njihove djece.

UN-ova konvencija o pravima djeteta (1989.g.), skrećući pažnju na djecu, dajući im prava kao pojedincima, redefinirala je ne samo njihov položaj u društvu već i odnos između roditelja i djece.

Pravne implikacije UN-ove Konvencije o pravima djeteta za roditeljstvo i najnovije spoznaje iz istraživanja i prakse o temeljnim elementima učinkovitog roditeljstva dovele su do koncepta „**pozitivnog roditeljstva**“ koje se usredotočuje na roditeljstvo koje poštuje djetetove najbolje interese i prava prema Konvenciji i istovremeno **uzima u obzir potrebe i mogućnosti roditelja** („Roditeljstvo u suvremenoj Europi: pozitivan pristup“, MOBMS, 2008).

Nekoliko je ključnih pretpostavki o roditeljstvu koje predstavljaju stajališta Vijeća Europe a koje su od važnosti za promišljanje ciljeva i strategija Udruge za sljedeće razdoblje:

1. **Roditeljstvo je dio obiteljskog procesa**, ono se mijenja kako sazrijevaju ljudi i njihov obiteljski život ali i kako **društvo razvija svoja razmišljanja o roditeljstvu i obiteljskom životu**. Drugim riječima, postoji snažna „socijalna“ komponenta roditeljstva jer, iako je ono privatna stvar, oblikuje se i pod utjecajem društvenog shvaćanja i očekivanja prikladnog roditeljskog ponašanja i, posljedično, kako država oblikuje i stvara javne politike. U tom dijelu vidimo prostor za djelovanje Udruge: kroz suradnju i partnerstvo s državnim institucijama utjecati na kreiranje javnih politika koje se tiču djece i obitelji.
2. **Roditeljstvo je aktivnost koja treba potporu**. Vlasti moraju prepoznati roditeljstvo kao legitimnu domenu javne politike. I ova činjenica otvara prostor za djelovanje Udruge u smislu prepoznavanja potreba roditelja i sudjelovanja u stvaranju potrebne strukture potpore.
3. **Ne postoji standardizirani oblik ispravnog roditeljstva**. Raznolikost života u suvremenim društvima je tolika da se ne mogu propisivati specifični recepti već samo opća načela za roditeljstvo. Odnos prema obiteljima Vijeća Europe je inkluzivan, načela će pružiti opći okvir za roditeljske aktivnosti dajući, s jedne strane, jasnu indikaciju vrste ponašanja koje je općenito prikladno, ali, s druge strane, ostavljajući roditeljima dovoljno slobode u načinu na koji provode to ponašanje.
4. **Poboljšavanje uvjeta roditeljstva tako da bi roditelji i djeca mogli uvidjeti svoja prava i ispunjavati svoje obveze**, što znači pružanje potpore za provođenje stvarnih aktivnosti koje roditeljstvo uključuje. Vijeće Europe naglašava da su socijalni uvjeti roditeljstva ključni pri uviđanju prava i obveza.
5. **Roditeljstvo uključuje i roditelje i djecu**, stoga se bavi potrebama i pravima djece, kao i roditelja, očeva kao i majki, te počiva na pretpostavci da se uključene veze međusobno nadopunjavaju. Drugim riječima, pozitivno roditeljstvo donosi korist i djetetu i roditelju.

Danas se pod pojmom dobrog, pozitivnog roditeljstva podrazumijeva roditeljstvo koje poštuje i podupire prava djeteta kako su sadržana u UN-ovoj Konvenciji o pravima djeteta, dakle to je ono roditeljstvo koje je u skladu s načelima nediskriminacije, primarnosti najboljeg interesa djeteta u svim djelovanjima koja se tiču djeteta, djetetovog prava na najveći mogući opstanak i razvoj, te poštivanja djetetovih stajališta. Ovakvo roditeljstvo naziva se i **roditeljstvom u najboljem interesu djeteta** koje je njegujuće, osnažujuće, koje daje strukturu i odaje priznanje djetetu. Takvo roditeljstvo osnažuje ne samo djecu nego unaprjeđuje kompetencije i samopouzdanje među onima koji su uključeni u roditeljstvo.

Sve ovo pruža Udruzi solidan okvir za oblikovanje aktivnosti i programa kojima će nastaviti pridonositi ostvarivanju prava djece i njihovih obitelji pružanjem potpore roditeljima u ispunjavanju njihovih roditeljskih odgovornosti te isticanjem važnosti partnerskog djelovanja odraslih i djece na poboljšanju okruženja u kojem žive. U oblikovanju tih aktivnosti i programa veća uloga dat će se samim roditeljima, odnosno njihovim stvarnim potrebama.

Udruga roditelja „Korak po korak“ ima snažan potencijal – iskustvo, znanje, mrežu suradnika – kojim se namjerava i u sljedećem razdoblju posvetiti podršci roditeljima i zadovoljavanju potreba djece.

3.2. SWOT ANALIZA

	SNAGE	SLABOSTI
UNUTARNJE OKRUŽENJE	✓ jedna smo od utjecajnijih udruga, poznata u javnosti ✓ <i>CAP program</i> postao je prepoznatljiv u obrazovnom sustavu i javnosti, verificiran je i provodi se u 4 varijante, na području cijele RH ✓ program <i>Mama je mama</i> postao je prepoznatljiv, te je inovativan i jedini program za maloljetne roditelje u RH ✓ osiguran je uredski prostor, zaposlene osobe, tehnička oprema te je postignuta institucionalna čvrstina ✓ imamo web stranicu redovito ažuriranu i bogatu sadržajima ✓ imamo široku mrežu suradnika i partnerskih organizacija i institucija ✓ posjedujemo znanje i iskustvo ✓ udruga je povezana s međunarodnim udrugama (ICAP, ISPCAN, EPA) ✓ odlični uvjeti i okruženje rada	✓ nedostaju razrađeni planovi za fundraising i marketing ✓ nedostatna sredstva za širenje i razvoj aktivnosti ✓ nema sustavnog pristupa članstvu ✓ nerazrađeno uključivanje volontera u provedbu aktivnosti ✓ nedovoljno razvijen zagovarački i policy dio rada udruge, u odnosu na potrebe ✓ nedovoljan rad na praćenju i podizanju kvalitete ✓ nedovoljno iskorišteni kapaciteti sudjelovanja u EU i UN programima financiranja
VANJSKO OKRUŽENJE	✓ <i>Vuk sit, koza cijela</i> i <i>Škola otvorena roditeljima</i> – osmišljeni, ali nedovoljno razvijeni projekti ✓ dodatno iskoristiti mogućnosti web stranice (edukativni tekstovi, interaktivni sadržaji, društvene mreže, newsletter) ✓ mogućnosti suradnje s međunarodnim udrugama u zajedničkim akcijama i projektima ✓ ISPCAN i EPA – prilika za povećanje vidljivosti Udruge ✓ proaktivna komunikacija s medijima ✓ unaprjeđenje zagovaračkih aktivnosti na temelju iskustva i rezultata provedbe projekata ✓ suradnja i financiranje od strane komercijalnih sponzora ✓ nastavak suradnje s poslovnim sektorom ✓ strateški osmisлити oblike uključivanja volontera ✓ aktivno uključivanje studenata u rad Udruge ✓ doprinos udruge romskoj nacionalnoj manjini	✓ nedostatak sustavnog financiranja ✓ tijekom ekonomske krize potpuno oslanjane na proračunska sredstva ✓ povećana cijena najma prostora dugoročno je neodrživa

3.3. ANALIZA DIONIKA

DIONICI

Korisnici

Djeca, mladi, roditelji, nastavnici, stručni suradnici u školama i vrtićima

Javni sektor

Vrtići, osnovne škole, srednje škole, centri za odgoj i obrazovanje s područja cijele Hrvatske

Dječji dom Zagreb, Caritas zagrebačke nadbiskupije

Klinika za dječje bolesti Zagreb

Centri za socijalnu skrb, obiteljski centri

Hrvatski zavod za zapošljavanje

Državne institucije

MSPM, MZOS, AOO

Ured za udruge, Ured za ljudska prava i nacionalne manjine

Ured pravobraniteljice za djecu

Regionalna i lokalna samouprava

Županije, gradovi i općine

Vijeća za prevenciju lokalnih samouprava

Poslovni sektor

HUP

HEP

Selectio, IRTR, Atlantic grupa

Media Val

Nevladine organizacije

Koordinacija udruga za djecu

Pučko otvoreno učilište Korak po korak, Zagreb

ICAP, EPA, ISPCAN, ISSA institut, Slovenija

UNICEF

Suradne i partnerske udruge

- Alfa Albona, Labin
- Centar za primijenjenu psihologiju, Osijek
- CESI, Centar za edukaciju, savjetovanje i istraživanje, Zagreb
- Feniks, Dubrovnik
- IDEM, podružnica Vukovar
- Portal Alfa, Belišće
- U.Z.O.R, Rijeka

4. STRATEŠKI CILJEVI

STRATEŠKI CILJ 1. Zagovaranje i promicanje prava i interesa djece	
Specifični cilj	Aktivnosti
Reagiranje na probleme i situacije u društvu koje su od interesa za roditelje i djecu	• Sudjelovanje u radu Koordinacije udruga za djecu • Javna priopćenja i nastupi putem medija i web stranice Udruge • Suradnja s Pravobraniteljicom za djecu • Sudjelovanje na raznim sastancima, tribinama, okruglim stolovima
Promicanje sustavnog pristupa prevenciji zlostavljanja djece	• Organizacija događanja (konferencija; tribine) o sustavnom pristupu prevenciji zlostavljanja djece • Suradnja s jedinicama lokalne samouprave • Sudjelovanje na raznim događanjima i skupovima – predstavljanje iskustava iz provedbe CAP programa
Praćenje provedbe politika prema djeci i zagovaranje većeg ulaganja u sva područja koja se tiču dobrobiti djece i obitelji	• Provedba istraživanja o pravu djece na sigurnost u 5 regija RH • Izraditi analizu stanja i preporuke za smanjivanje ranjivosti djece • Predstavljanje i popularizacija preporuka kroz razna događanja (konferencija, okrugli stolovi) • Suradnja s jedinicama lokalne samouprave • Sudjelovanje u radnoj skupini Vijeća za djecu za izradu novog nacionalnog strateškog dokumenta za zaštitu i promicanje prava djeteta • Sudjelovanje u radu podskupina radne skupine posvećenih specifičnim ciljevima
Zagovaranje i promicanje pozitivnog roditeljstva	• Objavljivanje edukativnih tekstova za roditelje putem web stranice udruge • Nastupi u medijima • Izrada edukativnih brošura za roditelje
Umrežavanje na nacionalnoj i međunarodnoj razini	• Sudjelovanje u radu Koordinacije udruga za djecu • Suradnja, redovita komunikacija s partnerskim udrugama • Redovita komunikacija i suradnja s EPA-om • Povezivanje s udrugama iz regije
Sudjelovanje u međunarodnim i nacionalnim kampanjama koje promiču prava djece	• Provođenje aktivnosti u okviru Kampanje "1 od 5" • Organizacija događanja (radionice; tribine) o prevenciji seksualnog zlostavljanja djece • Suradnja s jedinicama lokalne samouprave
Poticanje osjetljivosti poslovnog sektora za potrebe zaposlenih roditelja	• Oformiti tim, izrada plana za projekt "Vuk sit', koza cijela" • Distribucija brošure i preporuka • Suradnja s drugim organizacijama, udrugama poslodavaca i sl. • Objavljivanje tekstova na web stranici Udruge i stranici MojPosao

STRATEŠKI CILJ 2.**Aktivno uključivanje u kreiranje politika koje se tiču djece i obitelji**

Specifični cilj	Aktivnosti
Utvrđivanje i praćenje potreba djece i obitelji	• Sudjelovanje u radu Koordinacije udruga za djecu• Suradnja, redovita komunikacija s partnerskim udrugama• Sudjelovanje na raznim sastancima, tribinama, okruglim stolovima• Provedba istraživanja o maloljetnim roditeljima s djecom
Poticanje i podrška samoorganiziranju roditelja na lokalnoj razini	• Objavljivanje edukativnih i informativnih materijala na web stranici Udruge• Preuzimanje i prilagođavanje materijala koje objavljuje Eurochild u suradnji s Koordinacijom udruga za djecu
Informiranje i savjetovanje roditelja	• Objavljivanje edukativno-informativnih tekstova na web stranici udruge• Pokretanje web portala za maloljetne roditelje• Priprema novih i distribucija postojećih brošura za samoobrazovanje roditelja
Suradnja s državnim i javnim institucijama i srodnim udrugama	• Sudjelovanje u radu Koordinacije udruga za djecu• Suradnja, redovita komunikacija s partnerskim udrugama• Sudjelovanje na raznim sastancima, tribinama, okruglim stolovima• Slanje redovitih obavijesti o aktivnostima ministarstvima i pravobraniteljici za djecu
Suradnja, razmjena iskustava i projekata s drugim udrugama u regiji i svijetu	• Redovita komunikacija, suradnja, razmjena iskustava s ICAP-om• Redovita komunikacija i suradnja s EPA-om i pojedinim članicama• Sudjelovanje na Skupštini EPA-e• Povezivanje s udrugama iz regije (Slovenija, BiH, Srbija, Crna Gora)

STRATEŠKI CILJ 3.**Promicanje kvalitetnog, odgovornog i aktivnog roditeljstva**

Specifični cilj	Aktivnosti
Nastavak primjene i širenja CAP programa prevencije zlostavljanja djece u dječjim vrtićima, osnovnim i srednjim školama te centrima za odgoj i obrazovanje	• Edukacija stručnjaka za primjenu CAP programa • Provedba CAP programa • Širenje i podrška mreži • Organizacija događanja (tribina, okruglih stolova) – prijenos iskustava i dobre prakse
Educiranje roditelja za ulogu zastupnika djece i aktivno partnerstvo s obrazovnim institucijama	• Prilagodba i distribucija materijala izrađenih u sklopu projekta „Škola otvorena roditeljima“ • Objavljivanje edukativnih i informativnih materijala na web stranici Udruge • Suradnja, zajedničke aktivnosti s Pučkim otvorenim učilištem Korak po korak
Poticanje ravnopravnosti i aktivne uloge očeva u svim područjima koja se tiču dobrobiti djece	• Objavljivanje informativno-edukativnih tekstova na web stranici udruge • Izrada preporuka za aktivno uključivanje očeva u odgoj i brigu o djeci
Poticanje odgovornog spolnog ponašanja mladih te pružanje pomoći i podrške maloljetnim trudnicama, majkama i njihovim obiteljima	• Pokretanje medijske kampanje Mama je mama • Pokretanje web portala za maloljetne roditelje • Provedba aktivnosti u okviru savjetovališta za maloljetne roditelje (savjetovanje, edukacija i sl.) • Izrada i distribucija letaka i brošura
Razvoj i širenje socijalnih usluga za maloljetne roditelje, umrežavanje i poticanje međusektorske i međuresorne suradnje	• Organizacija događanja (tribina, okruglih stolova) – prijenos iskustava i dobre prakse • Suradnja s organizacijama i širenje na područje Sisačko-moslavačke i Brodsko-posavske županije • Iniciranje stambene zajednice za maloljetne majke s djecom

STRATEŠKI CILJ 4.**Osigurana samoodrživost organizacije sa snažnim kapacitetima i jasnom vizijom razvoja**

Specifični cilj	Aktivnosti
Povećanje organizacijskih kapaciteta Udruge	• Povećanje broja zaposlenih u Udruzi (osigurati stabilno financiranje 4 zaposlene osobe) • Uvesti i unaprijediti standarde kvalitete (SOKNO) • Izraditi plan specifičnih aktivnosti namijenjenih članovima
Ostvarenje financijske održivosti Udruge	• Prijavljivanje projekata na natječaje ministarstava i jedinica lokalne samouprave te Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva • Razvoj i prijavljivanje projekata na natječaje Europske komisije • Razvoj samofinancirajućih aktivnosti Udruge

5. PRAĆENJE PROVEDBE STRATEŠKOG PLANA

Provedba Strateškog plana pratit će se godišnjom analizom ostvarenja operativnih godišnjih planova i ostvarivanja unaprjeđenja ključnih organizacijskih komponenti. Sažetak izvještaja o realiziranim aktivnostima i postignutim rezultatima objavljivati će se na web stranici Udruge nakon što isti bude prezentiran i usvojen od strane Skupštine Udruge. Tijek provedbe planova pratiti će Upravni odbor udruge na redovnim sjednicama tijekom godine. Proces praćenja odvijat će se kvartalno na sastancima Upravnog odbora te će obuhvatiti programski i organizacijski aspekt. Pratit će se napredak na upravljačkoj razini, napredak na operativnoj razini, detektirat će se slabosti i predlagati mjere za poboljšanje.

6. FINACIJSKA STRATEGIJA

U dosadašnjem razdoblju projekti i programi Udruge financirani su najvećim dijelom od strane Ministarstava i Vladinih ureda (MSPM, MZOŠ, Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina VRH), te jedinica lokalne i regionalne samouprave (gradova i županija).

CAP program prevencije zlostavljanja djece provodi se na području cijele Hrvatske, te se sredstva za provedbu aktivnosti osiguravaju dijelom na natjecajima lokalnih i regionalnih samouprava. Također, važan izvor financiranja je vlastita djelatnost, kroz organizaciju seminara za edukaciju CAP pomagača, ali i izravno naručivanje CAP programa od strane škola. Samofinanciranje i dalje predstavlja važan izvor prihoda udruge, doprinosi financijskoj stabilnosti te će se nastojati zadržati i razvijati i u idućem trogodišnjem razdoblju.

U 2013. nastavljeno je s provedbom trogodišnjeg programa *Mama je mama* za razdoblje od 2011. do 2014. godine, financiranog od strane MSPM-a u godišnjem iznosu 168.000 kn.

Udruga je kroz proteklo razdoblje u dva navrata bila korisnica trogodišnje *Institucionalne potpore stabilizaciji i razvoju* od Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva. U razdoblju 2006-2008 koristila je potporu u iznosu 50.000 kn godišnje, a u razdoblju 2010-2012 potporu u iznosu do 160.000 kn. Od iznimne je važnosti osiguravanje institucionalne potpore za razdoblje 2014-2016 pri čemu bi udruga mogla steći uvjete za korištenje najvećeg iznosa potpore, do 380.000 kn.

Projekti i programi udruge najvećim se dijelom financiraju kroz natječaje državnih i lokalnih tijela, a takva ovisnost o proračunskim sredstvima predstavlja nedostatak i nepovoljno se odražava na programsku i financijsku održivost. Udruga do sada nije provodila niti jedan projekt odobren i financiran od Europske komisije, no kroz posljednjih 1-2 godine Udruga je postalna značajno aktivnija pri nastojanju osiguranja financiranja projekata iz EU fondova, te je u idućem trogodišnjem razdoblju od iznimne važnosti korištenje sredstava Europske komisije.

Udruga je početkom 2013. na natječaj Europske komisije – IPA, Širenje mreže socijalnih usluga u zajednici prijavila projekt *Korak za djecu i njihove mlade majke*.

Također, prijavljen je projekt *Strengthening Families Primary Prevention* na natječaj EU u sklopu LLL programa, čiji je nositelj ISSA institut iz Ljubljane, a Udruga roditelja „Korak po korak“ partner na projektu.

Neposredno prije dovršetka ovog dokumenta Strateškog plana, u travnju 2013. Udruzi je u sklopu instrumenta EIDHR odobreno financiranje projekta „Analiza stanja i preporuke u poštivanju prava na sigurnost djece i mladih“ u iznosu 79.500 eur za razdoblje 6/2013-01/2015.